

Izborni predmet: Sportska karijera

Voditelj: izv. prof. dr. sc. Romana Caput-Jogunica

STUDENTI KINEZILOGIJE PROMICATELJI DUALNE KARIJERE

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, sudjelovao je u aktivnostima projekta Sportaši i obrazovanje 2012. - 2016. kojeg je provodio Hrvatski olimpijski odbor s partnerima. Suradnja u dijelu primjene rezultata projekata u praksu nastavljena uključivanjem novog izbornog predmeta „Sportska karijera“ u nastavni plan i program integriranog studija kineziologije za studente četvrte godine studija. Na kraju nastavnog procesa ovog predmeta, svaki student je organizirao radionicu u sportskom klubu i/ili sportskom društvu srednje škole s ciljem promicanja važnosti obrazovanja tijekom sportske karijere radi karijere nakon sportske karijere. Organizaciju radionica smatramo tzv. diseminacijskim aktivnostima projekta Sportaši i obrazovanje 2012. – 2016. budući da su programski organizirane prema konceptu promocijskih dana koje je Hrvatski olimpijski odbor organizirao u suradnji s partnerima u pet većih županija tijekom 2014. i 2015. godine, iz sredstava programa potpore Europskih olimpijskih odbora za programsku aktivnost: Suradnja regionalnih i lokalnih jedinica samouprave u obrazovanju talentiranih sportaša i njihovoj karijeri nakon sportske karijere.

Studenti četvrte godine studija: Lucas Šaravanja, Dominik Straga, Marin Kazić, Filip Hanžić, Željko Ostrman i Martin Kela va Devijan organizirali su ukupno 5 radionica u: Srednjoj školi Sesvete, MNK Bjelovar, NK Zagorec Krapina i Taekwondo klubu Medvegrad i KK Sesvete.

Radionice su bile programski podijeljene u nekoliko cjelina: u uvodnom dijelu je student u ulozi organizatora i moderatora upoznao sudionike s pojmom dual karijere i važnosti obrazovanja tijekom sportske karijere radi karijere nakon sportske karijere. Na tri radionice sudjelovali su gosti – aktivni ili bivši sportaši: Marijana Staneković (taekwondo, bivša sportašica, trenerica), Matija Smrekar (profesionalni nogometaš, ekonomista, igrač NK Zagorec Krapina), Marijan Logarušić (mag. ing. biotechn.) i Marin Marasović (apsolvent Agronomskog fakulteta) koji su predstavili osobne dualne karijere. Na svim radionicama provedeni su upitnici s ciljem utvrđivanja stanja vezano za školovanje sportaša, interesima za obrazovanje, planiranju karijere i o vrednovanju radionica.

Izvešća s održanih radionica studenti su predstavili na završnom predavanju održanom u četvrtak 24. svibnja 2018. godine. Na završnom predavanju na poziv izv. prof. dr. sc. Romane Caput-Jogunica, nositelja predmeta, sudjelovala je gđa Biserka Vrbek, pomoćnica tajnika Hrvatskog olimpijskog odbora i su-koordinatorica na projektima koje je Hrvatski olimpijski odbor provodio vezano na temu dual karijere od 2007. do 2016. godine.

U tekstu koji slijedi predstavljeni su sažetci s održanih pet radionica.

RADIONICA Dominika Strage i Lucasa Šaravanja

Lucas Šaravanja je izradio promocijski poster za radionicu koji je sadržavao i program radionice.

Radionica „Sport i/ili obrazovanje“ je održana u Gimnaziji „Sesvete“ u Zagrebu, 11. svibnja 2018. (slika 1.) Na radionici je sudjelovalo 28 učenika, dvije profesorice kineziologije i dva gosta. U uvodnom dijelu radionice predstavljene su faze sportske karijere, stečene kompetencije koje pojedinac može usvojiti bavljenjem sportom te kritične faze sportske karijere i važnost planiranja sportske karijere.

Na radionici su sudjelovali bivši učenici Gimnazije Sesvete koji su ostvarili uspjehe u sportu i/ili obrazovanju: Marijan Logarušić (mag. ing. biotechn.) i Marin Marasović (apsolvent Agronomskog fakulteta) opisali su osobni put u svojim karijerama (slika 2.). Logarušić i Marasović posebno su istaknuli važnost dobre organizacije i upornosti kao preduvjete uspjeha i karijera koje imaju danas.

U posljednjem dijelu radionice predstavljeni su studijski programi Kineziološkog fakulteta u Zagrebu i Centra za izobrazbu trenera. Kao dodatak na radionicu napravljen je on line upitnik kojeg je ispunilo 15 sudionika nakon radionice. Analizom odgovora utvrđeno je da učenici – sportaši imaju najveću potporu od roditelja, prijatelja i trenera (90%). Zabrinjavajuća je analiza odgovora kojom je utvrđeno da da učenici – sportaši, koji su sudjelovali na radionici nisu informirani o posebnim uvjetima školovanja koje škola osigurava za učenike sportaše. Učenici sportaši su upoznati sa stanjem vezano za zastupljenost žena u sportu, kao i njihovu zastupljenost u medijima. Učenici su odgovorili kako zastupljenost u medijima nije jednaka za sportaše i sportašice, kao i da status ženskih trenera nije jednak statusu muških trenera.

Slika 1. Gimnazija „Sesvete“

slika 2. Gosti na radionici:
Marijan Logarušić i Marin Marasović

RADIONICA studenta Martina Devijana Kelave

Nakon neuspješne organizacije radionice u Valpovu, radionica je održana u TK Medvedgrad, 9. svibnja 2018. godine. Na radionici je sudjelovalo ukupno 17 sportaša: 6 mladih sportaša u dobi od 7-9 godina i 11 mladih sportaša u dobi od 10-16 godina. „Cilj radionice usmjeren je na utvrđivanja problema s kojima se mladi sportaši susreću u usklađivanju školskih i sportskih obaveza i razgovora o karijerama u budućnosti.“ Prvi dio radionice temeljio se na komunikaciji između voditelja i mladih sportaša. Svaki sportaš je predstavio svoju sportsku karijeru i školu koju pohađa te susreće li se s problemom usklađivanja obaveza te ima li razumijevanje nastavnika u školi.

Analizom odgovora na upitnik (slika 3.), mladi sportaši su odlični učenici i nemaju problema s usklađivanjem školskih i sportskih obaveza. Iako ponekad izostaju iz škole, imaju podršku školskih prijatelja i uz pomoć njih nadoknađuju zaostatke. Velika većina smatra da im taekwondo ne oduzima vrijeme za učenje iako svi pohađaju barem 5 treninga tjedno. Svi osnovnoškolci koji su sudjelovali na radionici znaju gdje žele ići u srednju školu. Mladi sportaši ističu da je za njihove roditelje škola važnija nego taekwondo. Bivša sportašica Marijana Staneković je predstavila svoju karijeru i upitala ih je znaju li što je dual karijera (slika 4). Nisu imali odgovor na to pitanje te im objašnjen pojam. Razgovarali su o njenom prekidu karijere kao i o mogućim prekidima karijere u taekwondo sportu. Bivša sportašica imala je poruku za mlade sportaše koja je glasila: "U životu nema ništa bez truda, uvijek se morate truditi i tek tada ćete imati mogućnost ispuniti svoje želje, ukoliko se ne trudite nećete doći ni na prvu stepenicu prema uspjehu. Sve se može uskladiti ako imate volju želju i naravno zdravlje. Nikada ne posustajte i život će vas nagraditi."

Na osnovu razgovora s mladim sportašima i analize odgovora na upitnik utvrđujemo da sport omogućuje mladima stjecanje kompetencija potrebnim i u drugim segmentima života. Mladi sportaši imaju ciljeve i u sportu i obrazovanju i znaju gdje žele biti u budućnosti. Cilj radionice je bio ostvaren, a sudionici radionice su informirani što znači dual karijera u sportu.

Slika 3. Sportaši TK Medvedgrad

slika 4. Marijana Staneković – gost radionice

RADIONICA studenta Marina Kasića

Održana je 7. svibnja 2018. sa sportašima KK Sesvete u dobi od 12. – 14 godina, a prije početka njihovog treninga.

U uvodnom dijelu radionice mladi sportaši su se upoznali s pojmom dual karijere u sportu, a nakon toga su se predstavili sportaši i naveli su razloge zašto su se počeli baviti košarkom. „Cilj radionice bio je naglasiti kako sportska karijera (nažalost) brzo može stati zbog nenadane ozljede te da ako nemaju "plan B" u vidu obrazovanja mogu se naći u problemima kasnije u životu. Postavljeno mi je pitanje koji bi trebao biti minimum obrazovanja na što sam odgovorio da bi svi najmanje trebali završiti srednju školu, fakultet je naime proizvoljan, no naglasio sam i argumentirao zašto je po meni poželjno završiti fakultet te ponovno dodao kako je zapravo razlog mog dolaska upravo osvijestiti ih o toj važnosti obrazovanja.“ Radionica je bila najavljena i roditeljima, zamolio sam trenera kluba da ih pokuša motivirati za dolazak s obzirom da ih bolje poznaje od mene, no gotovo svi su odbili sudjelovati navodeći da nemaju vremena za takve stvari i da imaju "pametnijeg" posla. To mi je predstavilo problem jer nisam mogao njih osvijestiti o važnosti obrazovanja djece (paralelno uz sport), a upravo su oni ti koji bi kasnije u životu trebali usmjeravati svoju djecu.“

Na pitanje u kojoj su mjeri roditelji podrška u sportu i u školovanju, mladi košarkaši su odgovorili da je njihovim roditeljima važnije obrazovanje od sporta te da sport smatraju samo dodatnom aktivnošću koja pogoduje njihovom zdravlju i kvaliteti provedbe slobodnog vremena. „Roditelji im naglašavaju važnost školovanja kao prioriteta, jedan dječak je rekao kako mu roditelji (mama) nisu dali na trening kada je dobio lošu ocjenu sve dok ju nije ispravio. Ujedno su im podrška u sportu kojim se bave, voze ih na utakmice i treninge ukoliko je to potrebno te dolaze po njih nakon treninga.“

Na kraju radionice, mladi sportaši su ispunili upitnik koji je sadržavao 6 pitanja vezano za karijeru u sportu i obrazovanju. Analizom odgovora sudionike ove radionice utvrđeno je da se žele nastaviti baviti košarkom i nakon upisa u srednju školu te da nemaju većih problema u usklađivanju obaveza u školi i sportu. U završnom dijelu radionice mladi sportaši su upoznati s programom Kineziološkog fakultetu kojeg je završio i njihov trener.

RADIONICA studenta Filipa Hanžića

Radionica na temu Karijera nakon sportske karijere održala se 17. svibnja 2018. godine u prostorijama kluba NK Zagorec Krapina (slika 5.). Radionici su prisustvovali kadeti i juniori u dobi od 16 do 20 godina. U uvodnom dijelu predstavljen je cilj radionice usmjeren na važnost školovanja sportaša i planiranju karijere nakon sportske karijere.

Svi sudionici radionice su se predstavili i podijelili razmišljanja vezano za nastavak obrazovanja tijekom sportske karijere ili odustajanje od obrazovanja i fokusiranje samo na sportsku karijeru. U sklopu radionice provedeno je upitnik s ciljem utvrđivanja stanja vezano za dualnu karijeru. Analizom odgovora veći broj sudionika radionice, 67%, želi nastaviti svoje obrazovanje uz sportsku karijeru, dok 20% ne želi nastaviti obrazovanje nego se žele posvetiti sportskoj karijeri, a 13% je neodlučno.

U glavnom dijelu radionice, Matija Smrekar – gost radionice (slika 6.), bivši uspješni nogometaš, koji je završio srednju ekonomsku školu u Varaždinu te potom upisao i završio Ekonomski fakultet u Zagrebu, a tijekom svog školovanja igrao je 1.HNL za NK Varteks Varaždin. Nakon završetka fakulteta

odlazi u inozemstvo i 6 godina se posvećuje isključivo sportskoj karijeri. Povratkom u Hrvatsku, ponovno se vraća u NK Zagorec Krapina u kojem je počeo svoju sportsku karijeru te i danas predvodi seniorsku momčad kao kapetan i najbolji strijelac sa 26 golova. Svojim povratkom također je uspješno pronašao posao u struci čime dokazuje svim mladim sportašima da se uspjeh može ostvariti u obje karijere.

U završnom dijelu radionice došli smo zajedno do zaključka da planove o karijeri, kako sportskoj tako i poslovnoj, treba planirati dugoročno i da se obrazovanje ne smije zanemariti.

S obzirom na dob sudionika koji su sudjelovali na radionici, voditelj je posebno istakao važnost radionice jer su mladi sportaši u godinama kad trebaju donijeti odluke vezano za nastavak dualne karijere ili samo sportske karijere.

Slika 5. Igrači NK Zagorec Krapina

slika 6. Matija Smrekar - gost radionice

RADIONICA studenta Željka Ostrmana

Radionica "Kako planirati karijeru nakon sportske karijere" održana je u Bjelovaru 12.5.2018. godine u prostorijama gradskog stadiona. Na radionici su bili prisutni seniorski i juniorski igrači momčadi MNK Bjelovar. Tijekom cijele radionice vladala je odlična atmosfera, a nakon ispunjavanja upitnika, sudionici radionice su razgovarali o posebnim uvjetima školovanja učenika - sportaša u školi i što je potrebno osigurati da bi mladi sportaši tijekom karijere uspjeli ispunjavati obveze u školi i sportu. Željko Ostrman, voditelj radionice izdvojio je 3 glavna čimbenika:

1. 90 % sudionika radionice odgovorilo je da bi veća fleksibilnost u školovanju pozitivno utjecala na uspjeh u obje karijere;
2. Na radionici su sudjelovali mladi i stariji sportaši te su analizom odgovora utvrđene velike razlike na postavljeno pitanje vezano za rizik i jednu priliku da ostvare svoje snove pod svaku cijenu, a koliko je onih koji bi izabrali siguran život ali bez ostvarenih snova: 78% mladih sportaša bi iskoristilo jednu priliku za ostvariti svoje snove bez obzira na rizik (uspjeh ili neuspjeh), a 78% starijih sportaša želi siguran i miran život. Iz analize odgovora, voditelj radionice zaključuje da su mladi sportaši skloni razmišljanju da ako do završetka srednjoškolskog obrazovanja nisu ostvarili željene ciljeve u sportskoj

karijeri, da to vjerojatno neće uspjeti kasnije što je razlog da su seniori koji su sudjelovali u ovom istraživanju u velikom postotku skloniji sigurnom i mirnom životu.

3. Do dana održavanja radionice samo je 22% sportaša sudionika ove radionice sudjelovalo na nekoliko sličnih ili istih stručnih predavanja.

Analizom dostavljenih izvješća s održanih radionica možemo zaključiti sljedeće:

1. Radionice su provedene s mladim i starijim sportašima u Krapini, Bjelovaru i Zagrebu.
2. Analizom odgovora na upitnike utvrđena je **potreba provođenja edukativnih radionica i promocijskih dana o dual karijeri radi informiranja sportaša i osvještavanja sportske javnosti o važnosti obrazovanja tijekom sportske karijere.** Stoga se predlaže organizacija promocijskih dana dualne karijere u svim dijelovima Hrvatske.
3. U cilju osvještavanja sportske javnosti i obrazovnih ustanova, **Hrvatski olimpijski odbor može uputiti preporuku obrazovanim ustanovama i sportskim klubovima s ciljem osiguravanja veće fleksibilnosti mladih sportaša tijekom školovanja, odnosno poštivanja minimalnih standarda dualne karijere tijekom obrazovanja, od kojih je važna suradnja sportskih klubova i obrazovnih ustanova.**

Izvješće s održanih radionica završavamo porukom Marijane Staneković, bivše sportašice, a danas trenerice u TK Medvedgrad koja je sudjelovala na radionici Martina Devijana Kelave: *"U životu nema ništa bez truda, uvijek se morate truditi i tek tada ćete imati mogućnost ispuniti svoje želje, ukoliko se ne trudite nećete doći ni na prvu stepenicu prema uspjehu. Sve se može uskladiti ako imate volju želju i naravno zdravlje. Nikada ne posustajte i život će vas nagraditi."*

Zagreb, 2. lipnja 2018.